

Nyttårstale

Taler
Olav 5

Dato
31 desember 1973

Sted
NRK radio og fjernsyn

1 Kjære landsmenn!

Nyttårsnatten er i ferd med å senke seg over oss, og i løpet av noen timer skal vi igjen snu om til et nytt blad og dermed til et nytt år i historiens kalender.

5

Et år vil alltid være fylt av gode og vonde dager for hver og en av oss, og med sorg mottok vi siste vinter budskapet om de så tragiske skipsforlis i Atlanterhavet, hvor så mange av våre sjøfolk mistet livet. Vi skal minnes dem i dag, og jeg sender en varm tanke til dem som mistet sine kjære.

10

Når jeg i dag gjennom radio og fjernsyn skal få sende min tradisjonelle nyttårshilsen inn i alle norske hjem, ville intet vært meg kjærere enn å kunne gjøre dette på bakgrunn av fred og lykke for oss og for alle andre folk i verden. Men vi tar i dag avskjed med et år som i utvikling vel neppe kan sies å ha oppfylt de håp og de forventninger som vi stilte til det da klokken ringte det inn. Og vi går inn i et nytt år, hvis utsikter det i dag kan være vanskelig å forutsi.

15

Det er lenge siden vi har opplevet et årsskifte med fred i verden. Og i år, da våpenhvileavtalen for Vietnam ble undertegnet, tentes håpet om at endelig skulle verden få gå inn i en epoke med fred og stabilitet. Et håp som brutalt skulle bli slukket av krigen i Midt-Østen med dens bitre tap av menneskeliv og materielle verdier. Verden befinner seg igjen i en situasjon fylt av alvor og bekymring, og vi ser med lengsel frem til at den fredskonferanse som er i gang i Geneve, må gi positive resultater og føre til en varig fred.

20

25

De fleste av de moderne industrialiserte land står som en følge av denne krig for første gang overfor problemer skapt av den manglende tilførsel av olje, - et råstoff som i så stor utstrekning danner grunnlaget for de industrialiserte lands eksistens, men også et råstoff som disse land selv ikke råder over i tilstrekkelige

mengder.

Ingen av oss vet på denne nyttårsaften hvordan disse problemer vil bli løst og hva de kan komme til å by av vanskeligheter i tiden som kommer, både for det
35 enkelte individ og for hele samfunnet. Men vi har allerede på det nuværende tidspunkt fått en anelse om hva oljekrisen vil kunne medføre hvis den varer og hva den kan forårsake av stagnasjon og fare for tap av arbeidsplasser.

Noen vil kanskje mene at det ikke kan være så farlig for Norge, som har en så
40 rikelig tilgang på elektrisk energi og som dessuten nu selv er et oljeproduserende land. Det er riktig at vi har elektrisk energi, som takket være dyktige og forutseende planleggere kan overføres og fordeles over det hele land. Men denne energi kan i vårt kompliserte samfunnsmaskineri på det nuværende tidspunkt ikke fullt ut erstatte oljen. Det er også riktig at vi er blitt et oljeproduserende
45 land, men vi skal huske på at vi lever i en verden hvor alle land er avhengig av hverandre også når det gjelder gjensidig forståelse og vareutveksling.

Det kan hevdes at en oljekrise som den vi nu gjennomlever, ville ha meldt seg før eller senere med det stadig stigende forbruk i verden. Forbrukte oljekilder
50 fornyes ikke, og en dag i den nære eller fjerne fremtid vil linjene mellom forbruk og ressurser krysse hverandre. Dette gjelder ikke bare oljen som ressurs, men alle ikke fornybare ressurser, og kanskje ville det være klokt om menneskeheten, på bakgrunn av det vi opplever i dag og på bakgrunn av den stadig økende befolkningsvekst på vår jord, stilte seg selv spørsmålet om hvor meget vi råder
55 over og hvor meget vår generasjon kan tillate seg å forbruke av de ressurser som også kommende generasjoner vil være avhengig av for sin eksistens.

Jeg vil nødig virke pessimistisk på denne årets siste aften, men vi må alle være klar over at vi står overfor alvorlige problemer. Vi vil komme til å møte
60 innskrenkninger i en del av de goder som vi er kommet til å betrakte som en helt naturlig bestanddel av vårt daglige liv. Vi har måttet gjøre det før da det var påkrevet, og jeg tviler ikke på at vi også denne gang skal komme igjennom de problemer som måtte melde seg og at hver og en lojalt vil etterkomme de påbud som våre myndigheter finner å måtte gi til felles beste.

65

Så sender jeg da mine hilsener og gode ønsker til alle landsmenn hjemme og ute, til våre sjøfolk, våre væpnede styrker og til alle på Svalbard og Jan Mayen. Og en varm tanke går til dem som i dag er syke, ensomme og gamle og til våre

70 krigsinvalider.

Måtte det år som begynner om noen få timer bli et fredens og avklaringens år,
måtte det gi trygghet og sikkerhet for hvert menneskes frihet og integritet og
måtte det bli et år preget av respekt for livet.

75

Et Godt Nytt År for dere alle!

Kilde

www.kongehuset.no

80

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/nyttarstale-3793>

85

90

95

100

105